

Kritische succesfactoren en richtlijnen projecten PCI'en

Inleiding

PCI'en hebben naast financiering van individuele zorgvragen¹ te maken met aanvragen voor het ondersteunen van en/of het financieren van op eigen initiatief op te starten projecten.

Het welslagen van een project wordt mede bepaald door zogenaamde kritische succesfactoren (KSF),² welke hierna kort worden beschreven. Kritische succesfactoren (omvang, deadline, budget, doelen, kwaliteit, samenwerking, levering, middelen en menskracht, risicobeheer, documentatie) vormen het uitgangspunt voor praktische richtlijnen.

Praktische richtlijnen kunnen helpend zijn om vast te stellen of een project haalbaar is en of het passend is binnen de doelstelling van Caritas. Zij zullen nooit volledig zijn. Zij zijn slechts een hulpmiddel om uitgaande van de kritische succesfactoren vast te stellen of een door de PCI te ondersteunen project kansrijk of haalbaar is.

Kritische succesfactoren en richtlijnen

1. Omvang

Voordat een project kan starten, geldt dat reikwijdte (omvang) en onderliggende bedoeling moeten worden vastgesteld. Als de bedoeling van het project onduidelijk is, kan het gebeuren dat financiële ondersteuning niet direct ten goede komt aan degenen die dit het meest nodig hebben. Een voorbeeld is het door de PCI bijdragen aan kosten van exploitatie of overhead van een organisatie (zie ook punt 9 risicobeheer).

1.1. Richtlijnen

- Kies uitsluitend projecten die gericht zijn op armoedebestrijding en/of zorgvragen die hieruit voortkomen.
- Kies bij voorkeur kleinschalige projecten.
- Voorkom 'versnippering'³ van geld en/of middelen omdat de doelgroep van een project te groot of te omvangrijk is.
- Wees ervan overtuigd dat financiële ondersteuning direct ten goede komt aan het individu welke deel uitmaakt van de doelgroep in een project.

2. Deadline

Voor elk project is het wenselijk een deadline vast te stellen voordat de taak begint. Een project is geslaagd als het binnen de gestelde termijn wordt afgerond.

¹ Een zorgvraag ontstaat door een behoefte aan zorg, materieel en immaterieel. Behoeftewijst niet per definitie op een tekort. Als door het individu (zorgvrager) niet kan worden voorzien in een behoefte ontstaat een tekort. In dit tekort kan mogelijk worden voorzien.

² Factoren die belangrijk of beslissend zijn om het doel te behalen. Om het doel te behalen (succes) zijn bepaalde factoren een voorwaarde (kritiek). De hier genoemde KSF worden o.a. gebruikt in een zorgorganisatie.

³ Indien bedragen worden gedoneerd aan (grote) organisaties, 'verdwijnt' het geld (soms) zonder dat zichtbaar wordt welke middelen ten goede komen aan de doelgroep van een project.

2.1. Richtlijnen

- Stel een einddatum vast.
- Ondersteun geen (doorlopende) projecten zonder einddatum.

3. Budget

Een project past binnen de budgetbegroting van een PCI. Het project wordt met het beschikbaar gestelde budget afgerond.

3.1. Richtlijnen

- Financiële ondersteuning past binnen de begroting van de PCI.
- Ken een maximum vastgesteld bedrag toe.
- Houd vast aan het toegezegde bedrag.
- Maak bij voorkeur kosteloos gebruik van ruimtes of voorzieningen.
- Vermijd betalingen voor verrichte arbeid.
- Beperk onkostenvergoedingen voor vrijwilligers.

4. Doelen

Het doel van een project moet altijd voorop staan. Binnen het project moet één zorgvraag centraal staan.

4.1. Richtlijnen

- Bevorder samenwerking met overheden en organisaties, zoals Voedselbank, Schuldhulpmaatje, Leergeld, sociale advocatuur etc. in verband met hun kennis van de doelgroep en toeleiding van zorgvragen.
- Doneer geen bedragen aan een project of organisatie zonder duidelijk doel.
- Kies voor gerichte middelen die vooral het individu behorend tot de doelgroep van een project ten goede komen.

5. Kwaliteit

Een project moet kwaliteit in haar dienstverlening en expertise in zich hebben. Een project dat wordt uitgevoerd, moet de best mogelijke kwaliteit leveren welke ten goede komt aan de doelgroep.

5.1 Richtlijnen

- Breng kennis en expertise van bestuurders en vrijwilligers van de PCI in kaart en houd hier rekening mee bij besluitvorming over het al dan niet ondersteunen van een project.
- Draag zorg voor toerusting van vrijwilligers van de PCI.
- Stel binnen de PCI een projectcoördinator aan die waakt over voortgang en kwaliteit van het te ondersteunen project.

6. Samenwerking

Om een project tot een goed einde te brengen, is het belangrijk dat bestuursleden en vrijwilligers van de PCI erbij betrokken zijn en details voldoende kennen. Dit geldt zeker voor een project dat de PCI in eigen beheer organiseert en financiert, maar ook voor projecten met externe partners. De mate van samenwerking en onderlinge afstemming is een indicatie voor het slagen van een project.

6.1 Richtlijnen

- Stel op basis van beschikbare mensen en middelen binnen het bestuur vast of een project kansrijk is.
- Creëer draagvlak onder medebestuurders en vrijwilligers.
- Zoek vrijwilligers met kennis en expertise passend bij het project.
- Draag beschikbare kennis over aan andere vrijwilligers binnen de PCI.
- Zorg voor toerusting van vrijwilligers.
- Laat de projectcoördinator toezicht houden op het project.
- Laat de projectcoördinator contact met een externe partner onderhouden.

7. Levering

Levering van kwalitatief goede middelen is een belangrijke succesfactor. Als er bijvoorbeeld via stichting Leergeld laptops worden geschonken, zal hun functionaliteit het succes van het project mede bepalen.

7.1. Richtlijnen

- Zorg voor een goede prijs-kwaliteit verhouding.
- Sluit goed functionerende tweedehands goederen niet uit.
- Zoek geschikte leveranciers of vraag om goede adviezen over leveranties.

8. Middelen en menskracht

Een effectieve strategie voor het toewijzen van middelen en beschikbare menskracht door een PCI bepaalt mede het succes van een project.

8.1 Richtlijnen

- Zorg dat de PCI gemakkelijk is te vinden en benaderbaar is.
- Vermijd onnodige administratieve handelingen alvorens zorgvragen/projecten in behandeling te nemen.
- Investeer doorlopend in het vinden van vrijwilligers voor de PCI.
- Stel vast hoeveel vrijwilligers nodig zijn voor het realiseren van doelstellingen.
- Ontwikkel een PR strategie.
- Draag zorg voor naamsbekendheid van de PCI.
- Zorg voor voldoende draagvlak en inzet van vrijwilligers.
- Geef werkgroepen op locatie een eigen verantwoordelijkheid.

9. Risicobeheer

Inzicht in risico's van het project vergroot de kans dat het succesvol zal zijn. Elk project kent tastbare, materiële en immateriële risico's.

9.1 Richtlijnen

- Het project heeft een duidelijke doelstelling.
- Het project vraagt niet om een bijdrage in exploitatie of overige kosten.
- Het project betreft geen aankoop van aandelen of obligaties.
- Er is geen sprake van 'versnippering' van gelden.
- Doneer geen standaard vaste bedragen aan een (doorlopend) project.

10. Documentatie

Projectdocumentatie geeft een goed beeld van de verschillende projectfasen en de voortgang van het project.

10.1 Richtlijnen

- Rapporteer en notuleer tijdens bestuursvergaderingen over de voortgang van het project.
- Laat de projectcoördinator zorgdragen voor rapportage over voortgang en documentatie.

Almelo, 24 november 2023

A.J.H. van Vilsteren, diaken
Diaconaal werker van het Aartsbisdom Utrecht